

مردی که میمون شد

• جعفر نژنده‌جلی • تصویرگر: میثم موسوی

مردی بود که از صبح تا شب توی خانه می‌خوابید و کلر نمی‌کرد. هر وقت هم گرسنه‌اش می‌شد. سفره‌ی خلی‌اش را پهن می‌کرد و سراغ همسایه‌ها می‌رفت و از آن‌ها چیزی برای خوردن می‌گرفت. مدت‌های این کل ادامه داشت تا این‌که یک روز سفره‌اش را روی زمین پهن کرد و سراغ همسایه‌ها رفت. آن‌ها یا گفتند که غذایی ندارند یا در رابه رویش باز نکردند. معلوم بود مردم از دستش خسته شده‌اند.

مرد گرسنه به خانه برگشت، اما با کمال تعجب دید روی سفره‌اش یک علمه غذا است. از مرغ و گوشت کباب کرده گرفته تا انواع خورشت و ملست و دوغ و سبزی و نلتی که انگلر همین الان از تور در آمد. روی برنج‌هارا باز عفران تزیین کرده بودند و بویش تمام خانه پر شده بود.

فکر کرد خواب و خیال است. اما خواب و خیال نبود چون وقتی به غذای دست زد دید واقعی هستند. با خوشحالی پای سفره نشست و دست بردازی بردارد و بخورد که صدایی گفت. «نخور که می‌میری». «مرد هاج و اجاج اطراف رانگاه می‌کرد که صدای دیگری گفت. «دروغ می‌گه بخور.»

- نه نخور، بخوری می‌میری.

- دروغ می‌گه بخور.

آنقدر این دونفری که یکی می‌گفت بخور و دیگری می‌گفت نخور باداد و فرباد این را می‌گفتند که مرد ترسید و از اتاق بیرون رفت.

مردی را تعریف کرده بود که کلر نمی‌کرد و توی کوه و کمر دنیال گنج و طلا بود. یک بار در داخل غاری اسیر دو تاموجود مثل اینها شد. آنها او را برداشتند و آنقدر از او کلر کشیدند تا مُرد.

مرد وحشتزده خواست طناب را از گردنش بیرون بیلورد و فرار کند. آقانتوانست. چون نمی‌توانست مثل وقتی که انسان بود به راحتی از دست‌هایش استفاده کند.

دمدار و سم دار سفید گفت: «از سر راهم برو کنار می‌دانم می‌خواستی از غذای خودت بخورد تبدیل به گاو شود تا آنقدر ازش کلر بکشی تایمیرد.»

مرد تنبیل آهی کشید.

دمدار و سم دار سیاه گفت: «اما هرچه بلشد من اول ردش را زدم. مدت‌هایی این اطراف دنیال همچین کسی می‌گشتم اما پیدا نمی‌کرم. تا آمدم غذایم را بگذازم روی سفره تو زودتر این کلر را کردم.»

دمدار و سم دار سفید گفت: «غیر من اول پیدایش کردم. این گفت: «نه من...» آن یکی گفت: «نه من...» و جزوی حث شروع شد. هر کدام هم می‌خواست طناب گردن مرد را بکشد و با خودش ببرد. گلهی طناب در دست دمدار و سم دار سیاه بود و گاهی در دست دمدار و سم دار سفید. چه زوری هم داشتند هر بار که طناب دست یکی می‌افتاد و می‌کشید مردم مثل بیلش پنهانی به هوا بلند می‌شد و به در و دیوار می‌خورد. هر بار هم که به دیوار باز می‌مین می‌خورد به نظرش می‌رسید که تمام استخوان‌هایش دارند تکه‌تکه می‌شوند. مرد تنبیل متوجه شد که انگلار این دو تارقیب هم هستند. معلوم نیست آن موقعی که داشت غذای خود را کجا بودند. کاش آن موقع می‌آمدند. حتماً رفته بودند گوشاهی و داشتند با هم می‌جنگیدند.

دیگر مرگ را به چشم دیده بود که برای یک لحظه دید طناب دست هیچ کدام نیست. آن‌ها به جان هم افتاده و مشت ولگد و گلز گرفتن بود که نصیب هم می‌کردند.

مرد با اینکه توانی برایش نمانده بود، بعسرعت از جا بلند شد و پایه فرار گذاشت. اول از اتفاق بعد از کوچه و سرانجام حتی از ده بیرون

کمی آنجام‌لند و فکر کرد. از طرفی خیلی گرسنه‌اش بود و بیوی غذاهای تا آنجام می‌رسید. از طرفی ترسیده بود. دست آخر گرسنه‌گی بر ترس غلبه کرد. به داخل اتفاق رفت و گفت: «مرگ یک بار شیون هم یک بار. من در عمرم حتی یک بار هم چنین غذاهایی نخورده‌ام.» به طرف گوشتهای کباب شده دست برداشت. آهسته تکه‌ای برداشت و به دهانش گذاشت.

نه وقتی که به طرف گوشت دست برد و نه وقتی که توی دهانش گذاشت، کسی نگفت بخور یا نخور. مرد هم با خیلی راحت، هر چه می‌توانست خورد. از بس حرص خوردن داشت. نمی‌دانست از کدام‌پکی بخورد؛ گاه از این و گاه از آن. نصف مرغ، نصف گوشت کباب شده، نصف برنج و خورشت. به دهانش هم دوغ و ملست و سبزی تازه.

سیر که شد خودش را عقب کشید و منتظر ماند بینند کی می‌میرد. اما هرچه صیر کرد خبری از مردن نبود. در عوض یک اتفاق دیگر افتاد. شکمش شروع کرد به بار کردن و بزرگ شدن. بعد هم مو در آورد.

مرد خیلی زود به گوریل گنده و پشم‌لو تبدیل شد. با وحشت داشت دست‌توبیا ش رانگاه می‌کرد که دو موجود عجیب و غریب که دم و سُم داشتند. از داخل دیوار زند بیرون. یکی سفید بود و دیگری سیاه.

دمدار و سم دار سفید طبلی دستش بود. جلو آمد و آن را تنداخت گردن مرد و کشید تا اورا بیرد. اما دمدار و سم دار سیاه جلویش را گرفت و گفت: «کجا می‌خواهی بیریش؟»

دمدار و سم دار سفید گفت: «به تو مربوط نیست. بایز تامن دامی گذاشتمن، آمدی شکار را از چنگم در بیاوری؟ اول هم می‌خواستی کلای کنی که چیزی نخورد.»

دمدار و سم دار سیاه گفت: «می‌دانم می‌خواهی اورا بیری سیر ک و از صبح تا شب از او کلر بکشی و به بقیه نشنان بدھی چی بلد است و بعد هم گرسنه و تشنه رهایش کنی تایمیر!»

مرد تنبیل تا این را شنید. موهای تشن سیخ شد. یاد دوران کودکی اش افتاد. شبیه چنین قصه‌ای را از زبان مادرش شنیده بود. مادرش داستان

با خوشحالی بلا و پایین پرید و گفت: «من خوب شدم، من خوب شدم».
 پیرمرد با تعجب گفت: «مگر چه شده بودی؟»
 مرد که دیگر خیلش راحت شده بود، گفت: «چیزی نبود، فکر کنم
 چنان فکر و خیل شده بودم.»
 پیرمرد گفت: «امان از فکر و خیال.»
 مرد گفت: «امان از تبلی.»
 پیرمرد گفت: «آن طناب دور گردند چیست؟»
 مرد آن را بیل کرد و گفت: «چیزی نیست، چیزی نیست.»
 خواست برود که پیرمرد گفت: «صبر کن تو برایم کلی کل کردی.»
 سکه‌ای به او داد و برای ناهار دعوتش کرد.
 مرد تبلی خیلی خوشحال شد. از آن روز به بعد هم مرتب سر کار
 می‌رفت. هر وقت هم هوس سفره خلی و تبلی به سرش می‌زد،
 به طناب نگاهی می‌انداخت و فکرهای این چنینی را از سرش دور
 می‌کرد.

رفت و تاجایی که می‌توانست، دوید. چنان هم تندمی دوید که انگار
 اسبی است که چهلر انعل می‌ذلزد. در حال دویدن هم دویله خودش
 رانفربن کرد که چرا همهاش تبلی بازی درآورده و کلنکرده. حلات
 عمر دارد باید به شکل گوریل بماند.
 همان‌طور که می‌دوید، چشمش به پیرمردی افتاد که داشت زمین
 را بیل می‌زد. به سرعت رفت طرفش، بیل را گرفت و شروع کرد به
 کل. عجیب بود که از او نترسید. آنقدر کل کرد که از خستگی روی
 زمین افتاد. پیرمرد که تابه حال مات و مبهوت او را نگاه می‌کرد
 گفت: «دست مریزاد جوان چه خوب شد! به کمک من پیرمرد
 آمدی؟ چطور یک دفعه پیدایت شد؟ نکند جن دنیلت کرده؟»
 مرد گفت: «کاش جن یو دند! بین چه بلایی سرم آمده.»
 بعد دست‌هایش را نشان داد که بگوید تبدیل به چه چیزی شده. آتا
 دیگر می‌میون گندده و پشم‌لو تبود. مثل اوکلش شده بود. فقط سر وضعی
 به هم ریخته داشت.

